

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXXII. évfolyam • 8. szám • 2023. augusztus

www.csurgo.hu

csurgoeskornyeke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

AKTUÁLIS
2. OLDAL

Székelykeresztúron
jártunk!

AKTUÁLIS
4. OLDAL

Értékes leleteket rejt a
föld mélye Iharosberényben

HELYTÖRTÉNET
6. OLDAL

Bontás előtt...

Bodrogi Vazul birtoka az ország legszebbjei között is kitűnt

7. OLDAL

AKTUÁLIS

Csurgóiak is az állami kitüntetettek között

5. OLDAL

AKTUÁLIS

Sikererzsébet tábortábori pályázat

3. OLDAL

HELYTÖRTÉNET

A 140 évvel ezelőtti csurgói zsidóverés története

6. OLDAL

ÉLETMÓD

Hogyan készülünk az iskolára?

10. OLDAL

„De hová tűnt Csokonai?”
– Szabadulószooba nyílt a múzeumban

ÉLETMÓD
10. OLDAL

Csurgó szépkorúját köszöntötte Füstös János polgármester

Bognár Károlyné Aranka néni 2023. augusztus 3-án ünnepelte 90 éves születésnapját. Ez alkalomból Füstös János polgármester köszöntötte Csurgó szépkorú lakosát. Isten éltesse Aranka nénit!

Székelykeresztúron jártunk!

Cickom táncosok a színpadon

Kedves meghívásnak tartunk eleget azzal a Füstös János polgármester vezette csurgói delegációval, amely augusztus 5-6-án részt vett Székelykeresztúron, a Keresztúri Városnapok ünnepség sorozatán. A több napos színes kavalkádban

ünnepi közgyűlésen, szabadtéri koncerteken, népviseleti bemutatókon, néptánc gálaműsoron, főzőversenyen, borászati bemutatón és népművészeti kiállításokon tapasztalhattuk meg a küldöttség tagjaiként a határon túli magyarság hagyományokat, identitást, nyelvet, népviseletet őrző és mindezt a gyermekeknek is továbbító elhivatott szellemiségét.

Megható volt látni a Székelykeresztúr melletti Székelyszenterzsébet „Cickom” elnevezésű gyermek tánc csoportjának fergeteges néptánc előadását. Az aprócska, ahogy helyileg nevezik „leánykák és legénykék” színes tájjellegű

viseletekben mély átéléssel mutatták be térségük jellemző lépéseit.

Kincses Olga, a székelyszenterzsébeti Cickom tánc csoport vezetője elmondta, hogy településükön szinte az összes kisgyermek tagja a csoportnak, ugyanis a szülőknek is nagyon fontos a magyar hagyományok éltetése és továbbadása. A falujukban református lelkész feleségként is szolgáló Olga asszony büszkén tudatta, hogy Székelyszenterzsébeten minden keresztelőnek, konfirmálásnak, esküvőnek, rendezvénynek elmaradhatatlan része a magyar csárdás eltáncolása. Húsvétkor például mu-

zsikaszóra, táncolva idézik fel a locsolási szokásokat, de még az Erzsébet napi és pünkösdünnepkörnek is elmaradhatatlan részét képezik a magyar táncok.

Ezúton is gratulálunk a város vezetésének és lakosságának a példamutató hagyományörzéshez, hálásan megköszönve a találkozás lehetőségét, mely a közel 800 kilométeres távolság ellenére is, mindkét település számára egyértelmű bizonyítéka a lakóhelyeink közötti barátságunknak és az együvé tartozásunknak.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

„Jövő! Menő! Múzeum” – Múzeumok Őszi Fesztiválja idén is

A Szabadtéri Néprajzi Múzeum idén is meghirdette a Múzeumok Őszi Fesztiválja pályázatát. Az országos rendezvénysorozat 2023-ban a természettudományokra, a környezeti fenntarthatóságra és ehhez kapcsolódóan a technológiai fejlődést kihasználó, szakmai és közvetítő múzeumi munka bemutatására helyezte a hangsúlyt.

Csurgó Város Helytörténeti Gyűjteménye a tíz programtematika közül kettőre adta be a pályázatát. A programjaink Csokonai Vitéz Mihály születésének 250. évfordulójához kötődnek.

A kiemelt – Csak természetesen megnevezésű – tematika középpontjában a természet és a környezettudatosság áll. A tervezett programunkra – **A költő és a csurgói táj** – elsősorban az általános és középiskolás diákokat, tanáraikat várjuk. Csokonai Vitéz Mihály helyettes tanárként került az 1799-1800-as tanévben a csurgói „első iskolába”, a mai Helytörténeti Gyűjtemény épületébe.

Szívesen tanított és verselgett a természetben, gazdag növénytan ismeretekkel is rendelkezett, amelyek visszaköszönek költeményeiből. A program során a szabadba és a múzeumba szervezett előadásokon, kézműves foglalkozásokon keresztül ismerkedhetnek meg a látogatók Csokonai és a természet kapcsolatával, de kiemelt szerepet kap a természetes alapanyagok kreatív felhasználása, az újrahaznosítás, a fenntarthatóság is.

A tematikus közönségprogram – 16+ Kerülj pályára! elnevezésű – tematika elsősorban a középiskolásokat és a fiatal felnőtteket célozza meg. Cél az interaktív tudásátadás, készségfejlesztés, akár csapatépítő program vagy online játék,

esetleg tematikus múzeumi randevú keretében – utóbbi témában valósul meg a tervezett program **Randevú Csokonaival** címmel. Csokonai Vitéz Mihály mecénást és kiadót kereső vándorköltőként, szerelmét sirató, búskomor, életunt emberként, a korszak társadalmát kigúnyoló „víg poétaként” éppúgy megjelenik a köztudatban. A program során a költő sokrétű, intellektuális, művelt személyiségét idézzük meg. A júliusban megnyitott, Csokonai tematikájú szabadulószoza alaptörténete egy helyi anekdota – ezt a szabadulószozákat átalakítva, kibővítve várjuk rendhagyó kétfős játéka a jelenlegi (és leendő) párokat. A résztvevők emellett előadáson és kiállításon is találkozhatnak

majd a bohém, népköltészetből inspirálódó poétával, a diákjaitól – a levelei tanúsága szerint – nehéz szívvel búcsúzó tanárral, a szerelmet haláláig kereső férfival. Az este folyamán pedig a bordalok szerzőjét a helyi borászok idézik meg borkóstolókkal.

A programok megvalósítására 80000 Ft összegű támogatást nyert az intézmény a Szabadtéri Néprajzi Múzeumtól az NKA támogatásának köszönhetően. A programsorozat 2023. szeptember 25. és november 12. között kerül megrendezésre. A rendezvényekről szóló plakátjainkat keressék majd a megszokott elérhetőségeinken.

PETLÁNOVICS ESZTER,
TÜSKE ANITA

Sikeres Erzsébet táborigényezési pályázat a Csurgó Járási Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálatnál

A Csurgó Járási Család- és Gyermekjóléti Központ és Szolgálat sikeres pályázatának köszönhetően Erzsébet táborigényezési pályázatán július 30 - augusztus 04 között 37 gyermek.

A résztvevőket 3 családsegítő kísérte - Horváthné Gáspár Rózsa, Bata Hajnalka, Horváthné Szalai Györgyi - Zánkára. Az utazás költségét csurgói helyi vállalkozók és a szülők adomá-

nyaiból finanszírozták. Amiért ezúton is hálás szívvel mondanak köszönetet.

A tábor öt napja alatt napi ötszöri étkezés és színes programok várták a táborozókat.

Szerencsére az időjárás is kedvezett, így volt lehetőség megmártózni a Balatonban.

A tábornyitó rendezvény után disco várta a gyermekeket este.

A további napok jobbnál jobb lehetőségeket kínáltak a kikapcsolódásra. Sárkányhajózás, sétahajózás, vicces fizikai bemutató, kalandpark, éjszakai vetélkedő, táboréjszaka, koncert, sport- és ügyességi versenyek, hősök napja, just dance táncpárba, cirkusz, videójáték foglalkozás, vizes vetélkedő, tűzijáték színesítette a hetet.

BUZÁSNÉ MESTER BERNADETT
INTÉZMÉNYVEZETŐ

CSURGÓ JÁRÁSI CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI KÖZPONT ÉS SZOLGÁLAT

Zabundia Szilvia gondolataival emlékezett Csurgó az államalapítás ünnepén

Ünnepi szentmisével vette kezdetét az augusztus 20-i városi megemlékezés Csurgón. A misét követően a megemlékezők a Szentlélek templom előtti téren Zabundia Szilvia ünnepi gondolatait hallhatták. A Csurgói Városi Szociális Intézmény intézményvezetőjének ünnepi beszédét az alábbiakban közöljük.

Tisztelt Esperes úr!
Tisztelt Ünneplők!

A mai napon összegyűltünk, hogy megemlékezzünk népünknek és államiságunknak egyik legjelentősebb történelmi eseményéről. 1023 évvel ezelőtt alakult meg a Magyar Keresztény Állam.

A mai ünnepünk jelentősége kettős, ahogy Szent István király munkássága, illetve ahogy a kenyér szimbóluma is. Ezekről a kettősségekről szeretnék Önöknek beszélni.

Szent István, apostoli királyunk előtt már apja, Géza is elkezdte Magyarország integrálását a nyugati, európai államközösségbe, de ezt a munkát István fejezte be. Közel 10 püspökséget, több kolostort, mint a Pannonhalmi Apátságot, illetve több oltárral felszerelt templomot építtetett és hogy mindez fenntartható legyen bevezette a tizedet. Ez volt István egyházépítő és alapító munkásságának lényege, melynek köszönhetően koronát kapott a Pápától, mely legiti-

málta a Kárpát-medencei maradásunk és segítette a békét kialakítani a környező területekkel.

Kiemelkedően fontos volt közigazgatási munkája is. Nem volt vértől és viszálytól mentes uralkodása. Saját rokonát is le kellett győznie és a testdarabjait szét kellett küldenie az ország több részébe, hogy jelezze mi lesz annak a sorsa, aki uralkodását és a Magyar Keresztény Állam fennmaradását veszélyezteti. Uralkodásának végére kialakultak a vármegyék. Ünnepünk is ebből a korból maradt meg, tiszteletet emelve arra, hogy István király Székesfehérváron személyesen is bíraskodott és bárki elé járulhatott ügyével.

Először Székesfehérváron, majd később az országban mindenhol megjelent az augusztus 20-ai ünnepség István királyunk és államalapításunk tiszteletére.

Beszédemben szeretnék az új kenyér ünnepéről is megemlékezni.

A kenyér szimbóluma az életnek. Az ember a kenyérnek köszönhetően még a legnehezebb időkben, ínség idején is meg tudja őrizni életét. Ahhoz, hogy az ember bármilyen ínségében megtartsa önmagát, egy másik fajta szimbolikus kenyérre van szükség. A kenyér, mint szakrális szimbólum Krisztusunk teste, mely új és örök életet tud adni nekünk létezésünkben. Ahogy Krisztus

meg tud váltani minket, úgy valahol megváltás számunkra az aratás is, amit évégett ünneplünk ma is. A hagyomány szerint az új búzából készült első kenyeret Szent István napra kellett elkészíteni. Az aratás és az azt követő munka a kenyérrel, ételt ad az asztalunkra, energiát a testünknek, nyugalmat a háborgó lelkünknek.

Babonáktól se voltunk mentesek. Manapság meg is lepőd-nénk ha idegen nem láthatná a kenyér kovászosát, vagy ha rossz előjelnek gondolnánk a tészta dicséretét. Lehet kikerekedne az átlag magyar ember szeme, ha a kenyérsütő aszszony felemelné szoknyáját és felborítana egy szakajtót, a kenyér magasra növése érdekében. Meg kell említenünk, hogy Szent István királyunkra is lehet ma furcsán néznénk, ha négy várbába küldené teste négy darabját rokonának, annak legyőzése

után.

Az idők folyamán megváltozott államunk, törvénykezésünk és szokásaink is. Felemelő érzés átélni, hogy mekkora jelentősége van ennek a napnak. Ezen a napon jöhetett létre a Keresztény Magyar Állam, mely sokszor váltott alakot vagy nevet, de mi tudjuk, hogy már 1023 éve itt van, vagyunk és leszünk is legalább ennyi ideig még! Jöhetett német, tatár, török had, vagy belső viszály, Magyarország fennmaradt. Történjen bármi, a magyar ember mindenhol tudhatja nincs egyedül.

Zászlónk égése alatt tudjuk, ha nem is vagyunk kötődve egymáshoz rokonilag, egymásnak mégis testvérei vagyunk. Testvérek vagyunk hitünkben, megtart minket vallási közösségünk és az Istenünk. Emellett testvérek vagyunk magyarságunkban is és ez a kettő meg-

törhetetlen kötelékként tart meg minket a történelem és személyes életünk viharaiiban.

Mi amíg vagyunk, életünkkel tanúságot teszünk, hogy Szent István nem hiába tett meg mindent országunkért, megmaradásunkért, mi éltejük az országot, ahogy minket életet Istenünk és az életet adó új kenyér.

Beszédem zárásaként Kovács Sándor – A nemzet kenyere c. versét szeretném felolvasni.

Érkezik a búza,
Jön minden irányból!
Kárpát-medencének
Távoli sarkából.

Ott termett e búza,
Hol magyarok élnek.
Búzavetés közben,
Magyarul beszélnek.

Boldogan adják ök,
Tettük szív és lélek.
Azt is jelzik ezzel,

Hogy még vannak, élnek.

Magyar ember veti,
Majd később aratja.
Magyar ez a búza,
Senki nem tagadja!

Háromszínű szalag
Díszít minden zsákot.
Gyorsabban ver szívem,
Mikor ilyet látok.

Messziről jött búzák,
Egy malomba mennek
És az őrlés folytán
Összekeverednek.

Összekeverednek
És együtt maradnak.
Nem válnak szét soha –
Egymásba porlanak.

Kenyér illat terjeng
Es pékség melege -
Kemencében van már
A Nemzet kenyere.

Oly szép ez a kenyér –
Mintha álom lenne.
Tizenötmillió
Búzaszem van benne.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Az ünnepi beszéd elhangzott Csurgón, 2023. augusztus 20-án

Értékes leleteket rejt a föld mélye Iharosberényben

Vajon még milyen titkokat rejt a föld mélye?

Az iharosi temető középkori temploma és a pogányszentpéterei pálos kolostor régészeti feltárásai után egy újabb közeli település múltjába, egykori életébe adhat betekintést az a már 2018-ban elkezdett és ez évben is folytatott ásatás, melynek központjában az egykori Berény település középkori temploma és a körötte lévő

sírhelyek állnak.

Molnár István, a Rippl-Rónai Megyei Hatókörű Múzeum régész-főmuzeológusa által vezetett kutató csoport a templom maradványok mellett több sírhelyet is feltárt, ugyanis középkori szokás szerint az emberek a templomokba és körükjüket temetkeztek.

A mostani feltáró munka so-

rán egyre jobban körvonalzódnak egy kora Árpád kori és egy később ráépült gótikus templom maradványai, melyek azért is különösen értékesek, mert ebből az időszakból aránylag kevés információval rendelkezünk. A viszonylag nagyméretű gótikus templom alaprajza arra utal, hogy itt egy gazdagabb település állhatott, hiszen Iharosberény, Somogy vármegye jómódú térségnek számított a középkorban.

Az ásatások eredményeképpen a templomból néhány egyházi könyvcsat, az egykori harang darabkái a sírokból pedig övcsatok, gyűrűk, viseleti darabok részei, kis kereszt ritkán pénzérmék, az egyik gyermeksírból pedig egy kis leányka pártájának maradványait kerültek elő.

Az ásatások során feltárt tárgyi emlékeket a régészek beszállítják a kaposvári múzeumba, ahol restaurálni kell

őket, majd visszahozzák azokat a település helyi kiállítására. A feltárt csontokat antropológiai vizsgálatoknak vetik alá, melyek majd megállapítják az elhunyt nemét, korát, és amelyek kimutathatják az egykor itt élt emberek esetleges

Több száz évig nyugodott a földben ez a kis kereszt

egyéb betegségeit, sérüléseit is. A feltárt csontok többségét azonban kegyeleti okokból a későbbiekben visszahelyezik majd az eredeti feltárási helyükre.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Garai Lajos kimagasló tevékenysége elismeréseként Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült

Augusztus 20-a alkalmából Vitályos Eszter a Kulturális és Innovációs Minisztérium miniszter-helyettese és Závogyán Magdolna kultúráért felelős államtitkár állami művészeti és tudományos díjakat adott át a Pesti Vigadóban. Az esemény csurgói díjazottja, Garai Lajos, Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült. A magas állami kitüntetésre Szászfalvi László, a térség országgyűlési képviselője terjesztette fel, több mint három évtizedes kimagasló szakmai tevékenységét méltatva.

Garai Lajos Marcaliban született 1958-ban. Az általános iskolai tanulmányait Vésén végezte, majd 1976-ban érettségizett a Csurgói Csokonai Vitéz Mihály

Gimnáziumban. Középkolai tanulmányai után a Csurgói Művelődési Központban vállalt munkát, ahol művelődésszervezőként szolgált Csurgó városát.

1991-ben kollégáival megalapította a Csurgó Városi Televíziót, a Csokonai Művelődési Központ egyik helyiségében. Tanulmányait tovább folytatta: 1997-ben elvégezte a Janus Pannónius Tudományegyetemen a főiskolai művelődésszervező szakot. 1999-től a Csurgó TV már önálló intézményként működött egy új épületben, amelynek kinevezett stúdióvezetője lett. 2002-től modernizálták a stúdiót, ennek köszönhetően rendszeres megrendeléseket kaptak az MTV Pécsi Körzeti Stúdiójától, valamint a DUNA TV Vallási Magazinjától. A Hálózat TV indulásakor kihasználva a lehetőséget, Csurgóról egyre több hír jutott el az ország más részeire is.

2002-ben a Hálózat TV által szervezett mesterkurzusát végezte el, hogy a szakmai tudását tovább fejlessze. Emellett szakmai könyvekből, folyóiratokból folyamatosan frissítette a szak-

mai ismereteit. Miután egy kis városi televíziónál dolgozott, így szinte minden szakterületet meg kellett ismernie, tanulnia: szerkesztés, vágás, operatóri munka, képújítás szerkesztés, stb.

2007-ben a főiskolai művelődésszervezői diploma mellé, egyetemi végzettséget is szerzett a Pécsi Tudományegyetemen.

2003 decemberében céget alapított egyik kollégájával, GA-BU Média Kft néven, amelynek ügyvezető igazgatója a mai napig. 2004. január elseje óta a Csurgó Város Önkormányzatával kötött „Helyi televíziós műsor-szolgáltatási szerződés” alapján üzemelteti a GA-BU Média Kft. a Csurgó Városi Televíziót.

A szabadabb mozgástérben új HD berendezésekkel korszerűsítették a stúdiót. Ennek is köszönhetően sokkal több és jobb minőségű műsort tudtak kínálni a helyi nézők örömeire. A CSTV szakmai munkáját nemcsak helyben ismerik el, hiszen anyagaikat, megyei, illetve országos csatornák is átveszik.

Önálló munkái közül a doku-

mentumfilmeket lehet kiemelni, amelyeket Csurgó testvérvárosában forgatott: Franciaországban, Erdélyben, Japánban, Horvátországban, valamint az „Őrtől-tól-Barcsig Kalandozások a Dráva mentén” című turisztikai film.

Garai Lajos a díjátadó után, amelyre testvére kísérte el, így nyilatkozott: „Nagy meglepetést okozott, hogy felterjesztettek erre a magas állami kitüntetésre. Többször is elkelltem olvasnom a levelet, mire felfogtam a díjátadóra szóló meghívást, szinte könnyekig meghatódtam. Természetesen az ember nem azért dolgozik, hogy jutalmazták, de nagyon jól esett az elismerés. Azt azonban hozzátenném, hogy hálával tartozom minden volt és jelenlegi munkatársamnak, mert nélkülük mindez nem valósulhatott volna meg.”

A szakember a jövőben is legfontosabb feladatának azt tartja, hogy minőségi technika, minőségi munka mellett gyarapítsa tudását, amellyel a Csurgó TV helyi és országos ismertségét, elismertségét biztosítsa.

BV

Rangos állami kitüntetést kapott a csurgói Őszirózsa Nyugdíjas Klub vezetője

Balogh Csabáné, Gizi néni, sokak által ismert résztvevője és szervezője nem csak az általa irányított nyugdíjas klubnak, hanem városunk közéleti és kulturális életének is. Nemrégiben

minisztériumi pecsétes levelet kapott:

„Tisztelettel értesítjük, hogy Orbán Viktor miniszterelnök úr előterjesztésére állami ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából Novák Katalin köztársasági elnök asszony állami kitüntetést adományoz Önnek.”

Az örömteli, megtisztelő hír nem kis izgalmat hozott Gizi néni életébe, aki a férjétől átvett, az együtt már több évtizede végzett munkája elismeréseként augusztus 20-i nemzeti ünnepünk alkalmából, augusztus 19-én aztán át is vehetett kitüntetését a Pesti Vigadóban, melynek díszoklevél szövegezése így hangzik:

„MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
ELNÖKE
BALOGH CSABÁNÉ
a csurgói Őszirózsa Nyugdíjas
Klub elnöke részére
Csurgó város és térsége
közösségi életét gazdagító,
példaértékű
szervezőtevékenysége
elismeréseként
a MAGYAR EZÜST
ÉRDEMKERESZT
kitüntetést adományozom.”

A Novák Katalin köztársasági elnök asszony által aláírt kitüntetést Vitályos Eszter, a Kulturális és Innovációs Minisztérium parlamenti államtitkára nyújtotta át,

aki a kitüntetettek a következő gondolatokkal köszöntötte:

„Őnök, akik ma itt vannak Szent István munkáját végzik.” Hozzátette, hogy naggyá kétféleképpen válhat az ember: vagy Szent Istvánként, Széchenyiként, Petőfiként nagy tetteket vis véghez, vagy olyan kis tetteket, amelyek egy-egy közösség számára nagy jelentőséggel bírnak.”

Balogh Csabáné a kis tettek nagy embereként ezt tette! Mindezekért kitüntetéséhez tisztelettel gratulálva, további egészségben gazdag, sikeres hétköznapiakat és ünnepeket kívánunk!

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Bontás előtt ...

Sokáig a vonat volt a legfontosabb, szinte egyetlen közlekedési eszköz. Naponta százával megfordultak az állomáson, így a Béke utcában is. A vasútállomás felől érkező ez a földszintes széles sárga épület tártult a Csurgóra érkező elé. A tekintet a boltra terelődött, amely így középpontba került, nem csoda hát, hogy hosszú időre népszerű is volt, mint a Csurgói, majd később a Csurgó és Vidéke Földműves szövetke-

zet egyik legnagyobb forgalmú vegyesboltja. Minden idősebb csurgói emlékezetében meg is maradt. Sokan megfordultak benne, a vidékről is.

Ilonka-boltnak is mondták, hiszen három Ilona nevű eladó is dolgozott benne.

Maga a földműves szövetkezet a régi kisebb üzletek államosításával 1946-ban 35 fővel alakult meg. Aztán jöttek az összevonások, hamarosan ÁFÉSZ (Általános és Fogyasztá-

si és Értékesítési Szövetkezet) lett. A hosszú épület melletti, a mai TÜZÉP-pel szembeni jobb oldali kocsibejáró diákkoromban szinte mindig nyitva volt, hiszen az épület mögötti istálló több pár ló lakhelye volt, ott volt a BELSPED-istálló. Teherautók híján ezek a fogatok fontos szállítási feladatokat láttak el: a vasútállomásról ezekkel fuvarozták a szemközti TÜZÉP-telepre a cementet, szenet.

Nem emlékszem, a bolt

megérte a COOP- korszakot. Csurgón új üzletek nyíltak, meg hát az állomás felé is egyre kevesen jártak. Bezárták. Lakások mindig is voltak benne, az üzlet helyén fodrászat, kisebbségi önkormányzati iroda nyílt. A nagy üzletláncok közül a PENYNY figyelt fel rá, megvásárolta. Nemcsak ezt az épületet, hanem a tőle északra levő két családi házat is. A mellékelt fotó közvetlenül a 2005. évi bontás előtt készült. A képen levő két villanyoszlop ma is a régi helyén áll. Jól látható, hogy a parkoló túlnyúlik a jobb oldali, maga az új áruház épülete pedig a baloldali oszlopon.

2006-ban történt az új áruház átadása, amely rögtön a vásárlóközönség kedvence lett. A régi bolt helyén új létesült, sokkal tágasabb, korszerűbb. A vonat helyett is az autó lett legkedveltebb jármű, ehhez pedig kellett a tágas parkoló.

HJ

(A fotón a régi épület)

A 140 évvel ezelőtti csurgói zsidóverés története

1883 augusztusa, Csurgó. A nyári forróságnál is hevesebb indulatok forrongtak a településen, mivel napok óta csurgói mesterlegények utcaszerte énekelték a „Zechige, zipcige, te kutya zsidó, Többet a keresztény vérből nem iszó...” kezdetű provokatív nótát. A gúnydalt, az 1870-es évektől kezdődő, a Nyugat- és Közép-Európában egyre jobban terjedő modern antiszemitizmus követői hozták létre.

A felháborító eseményre reagálva a zsidók közösség augusztus 24-én megtámadta az antiszemita dalt éneklő legényeket. 25-én éjjel újabb kocsmai zsidóellenes dalolgotásra került sor, melynek folytatásaként a nótázókból már többszáz főre emelkedett iparos és inas csoport hangos zenésző mellett elindult, és megtámadta, verte a zsidó lakosokat, kifosztotta a zsidó üzleteket, lakásokat, a zsidó iskolát, a rabbi

házát, de még a mai számozással Petőfi tér 6/a. szám alatt állt egykori zsinagógát is. A hatóságok, a város bírása, a segédszolgabíró és a négy foglár, megfelelő erő híján tehetetlenül nézte az eseményeket.

A csurgói zsidóság nagy része másnap a környező települések rokonságaihoz menekült, de az indulatok továbbra sem csillapodtak. A randalírozók gyújtogattak, egy zsidó kisfiú elégetését csak az egyik helyszínre érkező segédőrbíró tudta megakadályozni.

A rendbontás sorozatnak az augusztus 27-én Csurgóra érkező 80 katona és a pénzügyőrök közösen vetettek véget. Az anyagi kár tetemes, mintegy 20000 forint volt.

Augusztus 26-án, a szomszédos Berzencén is felfegyverkezett parasztok raboltak ki két zsidó kereskedőt, majd brutálisan

összeverték Jünker Sándort.

Gyékényesen ugyanezen a napon Kasztl Ádám, Unger Samu, Unger Herman és özvegy Unger Mórné zsidó lakosok házait rongolták meg, és Ungerék pincéjét, üzletét, lakását rabolták ki.

A településekre kikerkező katonaság véget vetett ugyan a csúfos eseményeknek, de a tettesek felderítése és megbüntetése némely helyszínen csak csekély eredményt hozott. Berzence esetében például a 14 letartóztatottból mindössze csak két embert ítélték el.

A gyékényesi zsidó támadások elkövetőit azonban a királyi kúria már szigorúbban büntette. A felderített 52 elkövetőből csak egyet mentettek fel, míg a többit 1-2 havi fogházra ítélték.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Bodrogi Vazul birtoka az ország legszebbjei között is kitűnt

A Magyarország Legszebb Birtoka 2023 versenyt az Év Agrárembere díj szervezői hívták életre. A díj célja, hogy bemutassák hazánk mezőgazdasági szépségeit és felhívják a figyelmet azokra a gazdákra, termelőkre, akik a profi szakmai munka mellett egy-egy birtok külső megjelenését is fontosnak tartják. A versenynek csurgói érdekeltsége is volt, hiszen a Bodrogi Birtok Magyarország Legszebb F fiatal Gazda Birtoka lett. Interjúnkban a kategória-győztes fiatal birtoktulajdonossal, Bodrogi Vazullal beszélgettünk.

Fotó: Czerkl Gábor

Hogyan jut eszébe ilyen fiatalon valakinek az, hogy gazdálkodással, a mezőgazdasággal foglalkozzon?

- Tegnapelőtt volt a díjátadó, ahol a színpadon éppen ezt a kérdést tették fel nekem. Ott egy kicsit elcsendesedtem, és elgondolkodtam azon, hogy is kezdődött ez. Már a dédszüleimnek és visszamenőleg a családban mindenkinek volt egy területe, a földhöz kapcsolódóan dolgoztak. De a szüleim ezt nem nyomták rám, hogy nekem ezzel kellene foglalkoznom. Egy kis lakásban laktunk, tizenkét, tizenhárom éves koromig, de nekem már akkor egy pár négyzetméteren volt paprikám...Itt ebben a dűlőben

volt egy-két parcellánk, ahol a papának volt egy almása, apámnak egy fenyvese, meg egy darab szőlő. Nem volt talán két hektár. A barátaimmal ki-ki bicikliztünk ide és megfogott ez a hely. Az azonban nagyon zavart, hogy a szomszéd területek gazosak voltak, az érett gyümölcs a földre hullott és ott rohadt el. Így aztán ezeket megvásároltuk és rendbe tettük. De ekkor még nem gondoltam, hogy ténylegesen ezzel fogok foglalkozni egyszer főállásban. Később egyre több időt töltöttem itt, megismerkedtem az idősebb szomszédokkal. A nagy baráti beszélgetések mellett, a szakmát is megtanultam. A többi szomszéd is nagyon pozi-

tívan állt hozzám, örültek, hogy van itt egy fiatal, aki tanulni szeretne. A szőlőben és a gyümölcsösben kamatoztattam a tőlük tanultakat. Meg hát a papától. Ahogy telt-múlt az idő, egyre több területet tudtam megvásárolni, ahol a gyümölcsösök egy részét sajnos ki kellett vágni, de újra telepítettük, egy részébe pedig fenyőt ültettünk. Ami pedig olyan terület volt, ami sem gyümölcsösnek, sem szőlőnek, fenyőnek nem volt jó, az szántó lett, amibe kukoricát vagy búzát vetettünk.

Az idősebb gazdákon kívül volt más információszerezési lehetőséged?

- Nagyon szeretem a szakmai

könyveket, különösen a régiéket. Az ezernyolcszáz-as évek végéről, az ezerkilencszáz-as évek elejéről. Több ilyen könyvem van. Éppen nem is olyan régen olvastam az egyik könyvben, hogy "...a rossz gazda az, aki eladja a terményét, még rosszabb gazda, aki eladja a trágyáját...". 120 év alatt nagyot fordult a világ, hiszen ma azért termeljük a kukoricát, búzát, hogy eladjuk, trágyáról meg szinte nem is beszélhetünk, mert az állattartás mondhatni országos szinten nagyon lecsökkent. Természetesen nem csak ezekből tanulok. Én azt látom, hogy ötvözni kell a múlt hagyományait a modern technológiákkal és egy arany középutat kihozni. De természetesen a gazdakörök előadásain én is részt veszek, hogy támogassam a látókörömet, újat tanuljak. A tudatosságra töreksem a munkám során.

Egy veled készült interjúban elhangzott, hogy a fenntarthatóságra törekszel. Mit jelent ez a te birtokod művelésében?

- Bevallom kezdetben nem gondoltam erre...ment a vegyszerelés. Ahogy telt-múlt az idő egyre jobban kezdtem ezzel foglalkozni, hiszen, ha lehet ezt másképp is csinálni, miért ne? Régen is működött...Jelenleg - bár nem mondhatom, hogy vegyszermentesen -, de a lehető legkevesebb növényvédőszer felhasználásával próbáljuk megtermelni a javakat. Ahogy látod, itt például a fe-

nyvesek nem feltétlenül golfpálya tiszták...ez a szemlélet ezt hozza. Igen, van a fenyők között növényzet, de előnye is van, hiszen megtartja a nedvességet, a talaj nem szárad ki és a fenyőt az UV sugárzástól is megvédi. A kis almásomban például méhlegelőt hagytam. Mondták az öregek, hogy figyeljek arra, melyik növény, hogy szórja a magot. Így lett a foltokban növe fehérheréből az egész almás alját beborító fehérhere takaró, amelyből kiáll a magasabb növésű fű. És gyönyörű! Él, és költséghatékony, mert egy évben csak háromszor van kaszálva, amit traktorral megtudok oldani. A két éves csemetékről idén már almát szedtünk.

A gépesítéssel hogy állsz?

- Mezőgazdasági üzemfejlesztés pályázatot nyertem, amiből vettem pótkocsit, kaszát. Mindez nagy segítség volt a mindennapokban, megkönnyítette az elindulást. Egy ekkora területhez, főként, hogy ilyen szerteágazó a tevékenységi körünk, sok gép kell. Látom azt, hogy még nagyon kis cipőben járunk a géppark terén, van hova fejlődni.

Mennyi idődet vesz el a birtok gondozása?

- Én főállásban ezt csinálom, de ennél jobbat el sem tudnék képzelni. Teszem a dolgomat, éppen ami aktuális. Egyébként minden napra jut feladat, mindig a fontossági sorrend határozza meg az aznapi feladatokat, ami nem egyezik meg a szépségi sorrenddel. Ebben természetesen van előre tervezés, amelyet ebben a szakmában az időjárás rendszerint felülül.

Hogy zajlanak a mindennapjaid?

- Már másfél hete minden reggel itt kelek fel. Legjobban azt szeretem - sajnos ez nem mindig jön össze - amikor hajnalban felkelek és körbejárom a

kutyámmal a birtokot. Három és fél kilométer a birtok kerülete, ami végigsétálva önmagában már egy kis edzésnek is mondható. Felemelő érzés látni gazda szemmel a birtok egészét és ezzel együtt látni a feladatokat. Aztán indulhat a nap.

A már említett interjúban nagyon határozottan kiálltál a karácsonyi időszakban az élő fenyő vásárlása mellett.

- Évről évre látom - hiszen én is árulok piacon - sok kereskedő, visszajáró vendég jön hozzám, jót beszélgetünk, iszunk egy pálinkát, de nem vesz élő fát...Vesz nyolcvanezer forin-

élnek a fenyőtermesztésből, ami az eladásig évek hosszú munkájának gyümölcse. Ne feledjük azt se, hogy ezek a fák itt oxigént termelnek és mellette a termesztés során talajépítés is folyik, hiszen a kaszálás után a gyomok rothadás közben beépülnek a talajba, növelve annak tápanyagtartalmát. Sőt, a kismadár éveken át bele tudja rakni a fészket!

A gyümölcsöseidben nagy gondot fordítasz az őshonos fajták szaporítására. Honnan van ehhez ismeretanyagod?

- Helyben még nagyon sok egyedi fát látni, amik a régmúltból maradtak ránk. Például

szakban sétáltam a hegy másik oldalán és az egyik rét közepén volt egy körtefa. Közelebb mentem, láttam, hogy egy öreg fa. Levettem egy apró körtét, beleharaptam, és láttam, hogy vörös volt a belseje. Még akkor, egy öreg barátom segítségével leszemeltük, így a fa nálam tovább él. Sajnos az eredeti fát, még abban az augusztusban kivágták. Milyen szerencse, hogy éppen akkor arra jártam! Azóta be is azonosítottuk ezt a különleges fajt.

Miért tartod mindezt fontosnak?

- Mert ezeket a gyümölcsöket, amelyek kiállták az évtizedek,

tért egy műfenyőt és akkor az négy évig benn van a házában. Ha ez a hozzáállás felerősödik, akkor itt, ezeknek a fenyőültetvényeknek a helyén szántó lesz. Sajnos még mindig sok ember nincs tisztában azzal, hogy ezeket a fenyőket a gazdák éveken át gondozzák azért, hogy karácsonykor eladják. Sokan azt gondolják, hogy fenyvesekből vágják ki a fákat! Pedig Somogyban, Zalában és Vas megyében családok százai

itt mögöttünk van egy pogácsa almafa. Téli piros pogácsa a fajta neve. Megközelítőleg 120 éves. Ha megnézed a koronafarmát - ez nincs metszve, nincs permetezve - csak kinn van a jó lsten ege alatt, de pirosodik a teteje. Gyönyörű egészséges alma van rajta és eláll. Igaz, hogy nem olyan édes, egy kicsit savanykás az íze, de almás pitének, lének jó és aki szereti a savanykás almát, annak tökéletes. Egyszer aratás utáni idő-

évszázadok viharait, könnyen lehet termeszteni, mindegyik fajtának van egy egyénisége... ez rétesnek jó, ez az amelyik eláll, ez az amelyik nagyon jó kompótbá...A szemléletbe, amit próbálok képviselni, nagyon megállják a helyüket. Ha ezeket nem tartjuk fenn, akkor egy pótolhatatlan helyi érték veszik el. Emellett persze én is próbálkozok új fajtákkal is, amelyek a betegségekkel szemben ellenállóak.

Ahogy említetted a szőlőben a papád és a párod, Betti is nagy segítségéd.

- Igen, ők a zöldmunkában nagyon sokat segítenek. A papát ez kikapcsolja. Én inkább a metszéssel foglalkozom és az alját rakom rendbe. Megvan a munkamegosztás.

A szőlőben is az őshonos fajtákat termeszted? Mi lesz a megtermelt szőlővel?

- Ez is egy érdekes történet. A szőlőnkben a támrendszer az mind régi, de jó állapotú. Amikor én átvettem az előző gazdától, akkor az volt a divat, hogy minden tő másfajta. Itt ötszáz tőből volt 480 fajta és ezek különböző időben értek. Nem lehetett egyszerre szüretelni. Most azon vagyok, hogy egy tábla, egyfajta legyen. A szőlészeti alapjait Ureczky Attila bácsitól tanultam. Igyekezett teljes mértékben átadni a tudását. Merem állítani, hogy itt a környéken neki van a legnagyobb tudása a szőlőtermesztés terén. Nála találkoztam először a Solaris fajtával, ebből van nekem itt ötszáz tő. Nem feltétlenül a termése miatt választottam ezt a fajtát, hanem az ellenállósága miatt. Az idei év, egy kritikus év a sok eső miatt, de szárazabb években teljesen vegyszermentesen tudom termesztani. A szőlőt kihordom a piacra. A tavalyi évben ilyenkor a csemege szőlővel már kedden és csütörtökön a nagyatádi piacon voltam, idén sajnos nincs minőség a jégeső okozta károk miatt. Bort csak hobbiból készítek, ha jön vendég, megtudjam kínálni a saját borommal.

Pár napja volt Magyarország Legszebb Birtoka verseny díjátadója, ahol te, a F fiatal Gazda kategória győztese lettél. Milyen érzésekkel töltött el ez téged?

- Engem már maga a jelölés is meglepett. Egy ismerősöm hívott fel, hogy van ez a verseny

és szeretne engem jelölni. Én akkor elmondtam, hogy ez a birtok még alakulóban van, a mai napig még vásároljuk fel a területeket, nincsenek készen a pincék, itt még nagyon sok munka van. De ő már ismerte

Fotó: Jaksity Iván

a helyet, hiszen fenyő kitermeléskor volt itt egy filmforgatás. Tetszett neki az a szemlélet, amit itt közvetítünk, tetszett a hely. Kérésére megírtam a bemutatkozóinkat és küldtem pár képet. Nagyon meglepődtem, amikor kiderült, hogy bekerültünk az első kettőbe. Nem sokkal később egy válogatott zsűri, az ország legnagyobb agrárszakemberei látogattak el a birtokra, majd egy kisfilmet készítettek a területről. Ezt követően fel kellett menni Gödöllőre, ahol a jelenlevőknek és a zsűrinek bemutatták a kisfilmet, majd nekünk is be kellett mutatni a plénum előtt a birtokunkat. Egyszer aztán hívás érkezett, amelyben gratuláltak, hogy a Bodrogi Birtok kategória győztes lett. A díjátadó gálának az előző évben díjazott gazdaság, az Etyeki-kúria adott otthont. Ez a díj megerősített abban, hogy jó úton járok.

Milyen terveid vannak a jövőre nézve?

- A birtokon 14 gazdasági épület van, ebből nyolc épület itt, a központi részen van. Nagyon szép a kilátás, áram, víz van, és adottak ezek a gazdasági épü-

letek, amelyekből apartmanokat szeretnék létrehozni.

Lesz erre anyagi forrás, energiád a megvalósításhoz?

- Én azt látom, hogy bár ez egy hosszú folyamat lesz, az

lárba született. Amellett, hogy gyógytornász végzettségű, az édesapja már nagyon hamar felültette a kombájnrá. Tudja, ha dolgozni kell, akkor bizony dolgozni kell!

Hol éltek életvitelszerűen?

- Itt a csurgói hegyben, a birtokon. Ő innen jár dolgozni Zalakarosba.

Tanácsolod-e ezt az életformát a fiataloknak?

- Aki nem szereti a természetet és a kétkezi munkát, annak nem fog menni! Ez egy nagyon bizonytalan szakma, amit csak elhivatottsággal és szeretettel lehet csinálni. Itt nincs meg az, mint egy munkahelyen, hogy minden hónap tizedikén ott a számlán az elvégzett munkáért járó fizetés. Itt ha szerencsésebb év van, akkor meg lesz a jutalma annak, amiért megdolgoztunk, de ha jön egy olyan jég, mint ami volt 23-án, akkor bizony nem megyek piacra, azt a szőlőt nyolcadáron tudom értékesíteni. Javaslom-e? Igen, de csak ahogy mondtam! Elhivatottsággal és szeretettel. Azt azért mindenképpen kihangsúlyoznám, az, hogy ez így van, kell a családi összefogás. Édesapám is reggeltől-estig itt dolgozik, a papa is erejéhez mérten, és hát a lányok is kivesszük a részüket a munkából. A családi összefogás nélkül sehol nem lennénk és erre nagyon büszke vagyunk.

A fiatal gazdával természetesen a Bodrogi Birtokon találkoztunk. Csodálatos, múltat idéző természeti környezet, lágy, virágillatú szél, fenséges kilátás. A birtok ura egy olyan ember, aki méltán lehet büszke két kezének munkájára, határtalan elhivatottságára, a munka szeretetére.

Tiszta szívből gratulálunk a kimagasló díjhoz és kívánjuk, hogy teljesüljenek álmai!

Ahogy említetted, nem egyedül élsz itt. A párod, Betti, hogy áll ehhez az elhivatottsághoz?

- Ő is hasonló beállítottságú mint én, ő is gazdálkodó csa-

„De hová tűnt Csokonai?” – Szabadulószoza nyílt a múzeumban

Csurgó Város Helytörténeti Gyűjtemény

Tel.: 06-82/900-017 (munkanapokon, 10-16 óra között)

2023. augusztus 31-ig kedvezményes áron – 2000 Ft/fő – lehet játszani, szeptember 1-től az alábbi árak lesznek érvényesek: 2 fő: 6000 Ft (3000 Ft/fő) 3 fő: 8250 Ft (2750 Ft/fő) 4 fő: 10 000 Ft (2500 Ft/fő) 5 fő: 11 250 Ft (2250 Ft/fő) 6 fő: 12 000 Ft (2000 Ft/fő).

Várunk mindenkit szeretettel!

Hogyan készülünk az iskolára?

A szeptember minden szülőnek és gyermeknek kihívásokkal tarkított időszak. Véget ér a kalandos nyár, új tanév kezdődik, amely anyagilag, fizikailag és mentálisan is megterhelő lehet a családoknak. Mire figyeljünk szülőként, ha a gyermekünk most kezdi majd az iskolát? Nézzük mi szükséges a tanév stresszmentes elkezdéséhez!

Az iskolakezdés egy teljesen új közösség elfogadása mellett számos más elvárás is támaszt a gyermekek elé. Lássuk, mik a legjelentősebb változások iskolakezdés idején:

- A napirend lényegesen kötöttebbé válik a korábbihoz - az iskolából nem késhe-tünk!

- Folyamatos teljesítményhelyzetbe kerül a gyermek, ami eddig ismeretlen volt számára,

- Új típusú fizikai terhelés éri a kicsiket - iskolatáska hordása, a 45 perces tanórák vegigülése,

- Kötöttebb viselkedési elvárásokkal szembesülnek a gyerekek - illemszabályok gyakorolása, órai jelentkezés.

Ahhoz, hogy a gyermekeknek a lehető legkönnyebb legyen az átállás, a szülőknél mindenképpen fel kell készíteni az iskolakezdésre őket, de nem mindegy, hogy hogyan!

- Ne „rémisztgessük” a gyermeket az iskolával! Kerüljük a negatív érzéseket, esetleg szorongást kiváltó figyelmeztetéseket.

- Meséljünk nekik az iskoláról! Erre a saját pozitív iskolai élmények kiválóak lehetnek. Fokozatosan hangoljuk a gyermeket az iskolakezdésre.

- Válaszoljunk őszintén a kérdéseikre! A gyermekek rendkívül érdeklődnek, általában már az óvoda utolsó évében elkezdnek kérdezősködni az iskoláról. Ilyenkor mindig az igazat kell válaszolni nekik, hiszen a rájuk váró feladatokat és elvárásokat akkor sem kerülhetik ki, ha elhallgatjuk előlük

őket.

- Vonjuk be az előkészületekbe a gyerekeket! Az iskolára hangolódásban sokat segíthet, ha a gyermek aktívan részt vesz az iskolakezdéshez szükséges teendőkben (füzet-csomagolás, vignetta ragasztás, tanszerek vásárlása).

- Tartsuk szem előtt: nem a szülő, hanem az iskola feladata a gyerekeket megtanítani olvasni!

- Kifejezetten hasznos, ha engedjük őket friss levegőn mozogni, kirándulni, sportolni és a többi gyerekkel játszani. Sok szülő nem tudja, hogy a mozgás hatására fejlődnek azok az idegpályák az agyban, melyek elősegítik a tanulási folyamatokat.

- Ne várjunk csodákat a gyermekektől! Csak reális elvárásokat támasszunk a gyermekünkkel szemben!

- Dicsérjük rendszeresen, ugyanakkor a hibáira is mindig figyelmeztessük, de ne hangsúlyozzuk azokat!

- Az első iskolaévben nem várható el a gyerekektől, hogy egész nap a tanulással foglalkozzanak, fontos betartani a fokozatosság elvét!

- Mindig beszéljünk az iskolában történekről!

- Csökkentsük a stresszt, hiszen mint minden változás, az iskolakezdés is nagy fokú stresszel járhat, főleg a szorongóbb gyermekeknél.

Mindezek segítségével könnyebbé tehetjük gyermekeink számára az új helyzethez való alkalmazkodást.

BV

Forrás:

1. *Sass Eszter Krisztina: Így készülünk az iskolakezdésre a pszichológus szerint* <https://divany.hu/szuloseg/iskolakezdes-tippek/>

2. *Máténé Sáfra Viktória: Ovíból suliba - Készülünk fel az iskolakezdésre!* <https://www.koloknet.hu/szulo-es-gyerek-neveles/ovibol-suliba-keszulkunk-fel-az-iskolakezdesre/>

ELÉG VOLT A HÁBORÚBÓL!

ITT AZ IDEJE A BÉKÉNEK!

**Az orosz-ukrán háború kitörése óta
5100 Ukrajnából menekült gyermek jár
magyar iskolákba és óvodákba.**

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.

SZÉP-KÁRTYÁVAL MÁR A BOLTOKBAN IS VÁSÁROLHAT

Augusztus 1-től az év végéig már hideg élelmiszereket is vásárolhat a boltokban SZÉP-kártyájával. A munkáltatók pedig idén akár további **200 000 Ft** értékű, egyösszegű, kedvező adózású béren kívüli juttatásban részesíthetik munkavállalóikat.

Készült Magyarország Kormánya megbízásából.